

Sami Savio ps ym.

Lakialoite laiksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) velvoittaa työnantaja pyytämään alaikäisten parissa työskenteleviltä henkilöiltä nähtäväksi rikostaustaotteen työtai virkasuhteeseen ottamisen yhteydessä. Otteesta ilmenevät mahdolliset lapseen kohdistuneet rikokset, samoin esimerkiksi seksuaali-, väkivalta- ja huumausainerikokset. Lain 2 §:n 3 momentin mukaan sitä ei kuitenkaan sovelleta tehtävissä, jotka yhden vuoden aikana yhteensä kestävät enintään kolme kuukautta.

Rikostaustan selvittämistä rajoittava kolmen kuukauden sääntö on herättänyt aiheellista hämmennystä vanhempien keskuudessa. Muun muassa moniin päiväkoteihin joudutaan palkkaamaan lyhytaikaisia sijaisia, joiden rikostaustaa työnantajalla ei ole oikeutta tarkistaa. Muissakin alaikäisten parissa suoritettavissa työtehtävissä kohdataan usein tilanteita, joissa työsuhte kestää korkeintaan muutaman päivän tai viikon.

Myös lapsiasiavaltuutettu Tuomas Kurttila pitää lain nykytilaa ongelmallisena. Lapsiasiavaltuutettu on lisäksi todennut, että rikostaustaote tulisi vaatia jo ennakoivasti sijaisrekistereihin kirjautuvilta työnhakijoilta. Lapsiasiavaltuutettu Kurttilan ehdotus on perusteltu, varsinkin kun otetaan huomioon rikostaustaotteen seitsemän työpäivän käsittelyaika Oikeusrekisterikeskuksessa.

Koska kyse on alaikäisten turvallisuudesta, tulee havaittuun lainsäädännölliseen epäkohtaan reagoida mahdollisimman pikaisesti. Lyhytaikaisestikin lasten kanssa työskentelevien henkilöiden rikostaustan tarkistamiseen velvoittava lainmuutos kohentaisi lasten turvallisuutta, tarjoaisi vanhemmille mielenrauhaa ja samalla helpottaisi sekä työnantajien että ilman rikollista taustaa töitä hakevien henkilöiden asemaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002)
2 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 926/2012, ja
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 926/2012, uusi 4 momentti seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Lisäksi siviilipalveluskeskus ei voi määrätä henkilöä tämän lain mukaisiin tehtäviin, jos henkilö ei halua ottaa vastaan tällaisia tehtäviä.

3 §

Työnantajan velvollisuus pyytää rikosrekisteriote nähtäväksi

Mikäli työnantajalla on käytössään sijaisten palkkaamista varten tarkoitettu sijaisrekisteri, tulee työnantajan pyytää työnhakijalta nähtäväksi 1 momentissa tarkoitettu ote ilman tarpeetonta viivästystä sijaisrekisteriin rekisteröitymisen yhteydessä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Lakialoite LA 44/2018 vp

Helsingissä 4.10.2018

Sami Savio ps
Laura Huhtasaari ps
Arja Juvonen ps
Rami Lehto ps
Toimi Kankaanniemi ps
Jani Mäkelä ps
Ville Vähämäki ps
Juho Eerola ps
Olli Immonen ps
Ritva Elomaa ps
Teuvo Hakkarainen ps
Leena Meri ps
Ville Tavio ps